

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 35. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591135685936/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

alvorlig Sag). GUD igenlevne vi fast ingen Dyrkelse uden med Bogstaver, det er: antegnet i Love, saakaldte symbolske Bøger, og andre slige Amindelses-Skrifter, saa at vi visselig synes at snakke ham efter Munden^g). Og for nu at vende tilbage til Hedningene, da har sandelig den visere og bedre Del af disse, endog saadanne, som stode paa den øverste Spidse af menneskelig Magt og vare højest navnkundige ved deres Bedrifter, betæet sig beskedeligere i at tillægge sig Æres-Amter og Titeler. Augustus forbød at man kaldte ham *Herre*^f), (en Titel, som ingen af os nu om Dage afskyer, men som alle begære), og hans Exempel fulgte Tiberius, muligvis ej uden *Simulation*^g). *Scipioni Africano* vilde Romer-Folket oprejse en Statue i selve Jupiters Tempel og sætte hans Billedstøtte ved Siden af de capitolinske Gudesæder^h); men han afrystede standhaftig denne Hæder, som selv den udueligste nu om Dage, ifald det forundtes ham, ej alene vilde ønske sig, men og bemægtige sig. Da Milesierne tilkendte *Thales* Ære-Titel af *Vismand*, afstod han den til *Bias*, *Bias* atter til *Pittacus*, og denne igen til en andenⁱ); hvo afskyer den i vore Dage, selv han,

hvis hjærnetomme Skal til hule Blodkop trænger?^j)

Men hvorfor opregner jeg triviale Exempla, hvi vil jeg belære en vellærd Mand som dig? Vi ville lade Plinius fare og af dennes og hans Liges onde Exempel for Alvor lære at maale Menneskens Ære med dens egen liden Alen, saaledes at vi ej

sætte Maal og Maade for GUDs; at holde Purpur saaledes i Agt, at vi anse det for en Farve, som det ogsaa er; at betragte de mægtige Elementer (jeg mener de højeste Herskaber), der styre Jordens Kreds, saalunde, at vi ej med Perserne dyrke *Ilden* som Gud, med Samothracerne *Jorden*, med Ægypterne *Vandet*, med Anaximenes og Apolloniaten *Luften*, men erindre, at alle disse ere dødelige, som *Heraclius* minder om hos *M. Antoninum*^k): *Jordens Død er at blive til Vand, Vandets Død er at blive til Luft, Luftens at blive til Ild, og omvendt*. Med eet Ord: alt hvad vi læse hos *Cyprianum*^l) om *Afgudsbilledernes Forfængelighed*, bør vi med Flid omsætte til Afsky for den selskabelige Afguds-Dyrkelse. »

VIII

OM UNDERVÆRKER I HEDNINGENES KIRKE.

EN Mand, som var meget ivrig til at forhverve Kundskaber, tilstod, at han havde i lang Tid været meget bekymret over hvorlunde han skulde forklare de tilsyneladende Vidundere, som han kaldte dem^a), i de gamle Hedninges Kirke: at Auguren Accius Navius eller rettere Tarquinius Priscus ved Gudstjænesten kløvede en Slibesten med en Kniv^b); at Billedstøtten af Juno i Veji svarede en Soldat paa hans Forespørgsel, at hun vilde flytte til Rom^c); at Skibet, som sad paa Grund i Tiber-Floden og